

Leder

Helsetilsynet ga i vår ut en rapport om praksis knyttet til tvangsbruk overfor personer med psykisk utviklingshemning etter sosialtjenestelovens kapittel 4A, og kommunenes generelle ivaretagelse av hjelpetiltak etter § 4–2, a–e.

Delen om tvangsbruk er behørig kommentert. I VG 25. august i år sier Helsetilsynets direktør Lars E. Hanssen at praksisen er uakseptabel. «Jeg forventer at kommunene løser disse problemene og slutter med lovbruddene umiddelbart», sier han. I avisoppslaget hevdes det at noen grunner til denne praksisen er mange ufaglærte vikarer, sviktende rutiner og dårlig kontroll.

Det er bra at slik uheldig praksis blir påpekt. Men det undrer meg at ikke andre deler av rapporten får like stor oppmerksomhet. Blant annet hevdes det: «Enkelte kommuner fastsetter norm for utforming og omfang av tjenester, eksempelvis gjennom politiske vedtak for utmåling av tjenester, og tildeler tjenestene etter denne uten å i tilstrekkelig grad vurdere individuelle behov». Annetsteds i rapporten står følgende: «Noen kommuner mangler systemer som sikrer at brukernes behov for avlastning og støttekontakt er basert på individuelle vurderinger og blir evaluert jevnlig»

Det kan se ut som om mange kommuner baserer seg på faste normer for tjenester, uten å ta hensyn til den enkeltes eller familiens behov. Vedtak fattes uten at det er nedfelt hvor mye hjelp

den enkelte skal få, hvilken hjelp som skal gis, eller når. Det er uakseptabelt at ikke kommunene oppfyller lovens krav til saksbehandling. En slik praksis svekker brukernes rettsikkerhet og resulterer høyst sannsynlig i at den enkelte ikke får det tilbud han har krav på.

I og med at kommunenes saksbehandling og tilbud om avlastning og støttekontakt ikke har vært et tema i media, har det heller ikke framkommet noen forsøk på å besvare hvordan en slik standardisering – stikk i strid med sosialtjenesteloven – kan utvikle seg. Det kan selvfølgelig også i denne sammenheng være snakk om sviktende rutiner og kontroll. Men i hvilken grad kan det være snakk om mangel på kunnskap? Jeg vil tro at innslaget av ufaglærte i saksbehandlerstillinger er relativt begrenset. Man kan selvfølgelig stille spørsmål om hvor mye det investeres i opplæring, kursing, veiledning? Om hvilke muligheter saksbehandlere gis til å rådføre seg, til å orientere seg, til å virkelig sette seg inn i hver enkelt sak? Men, hvis det nå er slik, at kommunenes økonomiske situasjon tvinger fram en standardisering basert på hva kommunen har ressurser til, ikke hva den enkelte person har krav på... Hvorfor blir ikke det et tema i media?

Jeg bare undrer meg...

Sølvi

Innhold:

4 Om å få lov til å vite at man skal dø
Ella Stenkjær

6 Cerebral parese i livsløpsperspektiv
Reidun Johansen

19 Studietur til Romania
Sølvi Linde

33 Om å reise tilbake...
Helge Folkestad

38 Psykoterapi med utveclingsstörda personer – hur det kan gå till
Stefan Lycknert